

Temanotat

Sikkerhetssituasjonen i Mosul, 2010

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Arbeids- og inkluderingsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver.

Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Opplysningene som blir lagt fram i rapportene og temanotatene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos rapporter og temanotater er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som rapportene omhandler.

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgaten 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

Fax: 23 30 90 00

E-post: mail@landinfo.no

www.landinfo.no

Temanotat **Irak: Sikkerhetssituasjonen i Mosul, 2010**

SUMMARY

Although the overall security situation has improved in Iraq since 2008, including Mosul, insurgents are still active in Mosul.

The Ba'th party had a strong presence in Mosul which made the city a haven for recruiting militants to insurgent activities after the regime change. Their main goal was to chase the occupant power out and punish their supporters.

The insurgents mainly operate within the umbrellas of Al Qaeda-in-Iraq and the Islamic State of Iraq.

The attacks in Mosul seem to be targeting specific groups and individuals as the police, clerics, politicians, public servants and minorities.

Based on a review of all registered deadly incidents in Mosul during 2009, we cannot conclude that the Arab dominated western side of the city is safer or more violent than the eastern part where most of the Kurdish inhabitants lives.

SAMMENDRAG

Militante opprørsgrupper og voldelige hendelser preger fortsatt Mosul, Iraks nest største by. Dette til tross for at antall væpnede angrep og drepte er redusert her som ellers i Irak sammenlignet med 2008.

Ba'th-partiet sto sterkt i Mosul før Saddam-regimets fall, og ved maktovertakelsen hadde byen et stort rekrutteringsgrunnlag for sunnimuslimske militante grupper som ønsket å jage ut okkupantene og å straffe de som ble oppfattet å støtte dem.

De fremste militante aktørene opererer innenfor nettverkene til Al Qaida-i-Irak og Islamic State of Iraq.

Angrepene i Mosul synes å være målrettet og rammer i første rekke polititjenestemenn, religiøse ledere, politikere, offentlige tjenestemenn og minoriteter.

En gjennomgang av alle registrerte dødelige angrep i Mosul i 2009 gir ikke grunn til å si at den arabisk dominerte vestsiden av byen er nevneverdig tryggere enn østsiden, der de fleste kurdiske innbyggerne bor.

INNHold

1. Innledning	5
2. Sikkerhetssituasjonen i byen Mosul	6
2.1 Antall angrep	6
2.2 Antall drepte	7
2.3 Hvem rammes i Mosul?.....	8
2.3.1 Sivile, offentlige ansatte, religiøse ledere og polititjenestemenn	8
2.3.2 Kristne	8
3. Mest utsatte områder i Mosul	10
3.1 Nord.....	11
3.2 Vest-Mosul	11
3.2.1 Distrikter i vest med færrest registrerte dødelige angrep	11
3.3 Øst-Mosul	12
3.3.1 Distrikter i øst med færrest registrerte dødelige angrep.....	12
3.4 Sentrum (på begge sider av elven):	13
4. Hvem er de aktive militante gruppene?	13
4.1 Saddam-lojale	13
4.2 Utenlandske militante islamister i samarbeid med lokale.....	13
4.3 Irakiske militante islamister.....	13
4.4 Andre	14
5. Kurdernes mulighet for å ta opphold i KRG-provinsene	15
Referanser	16

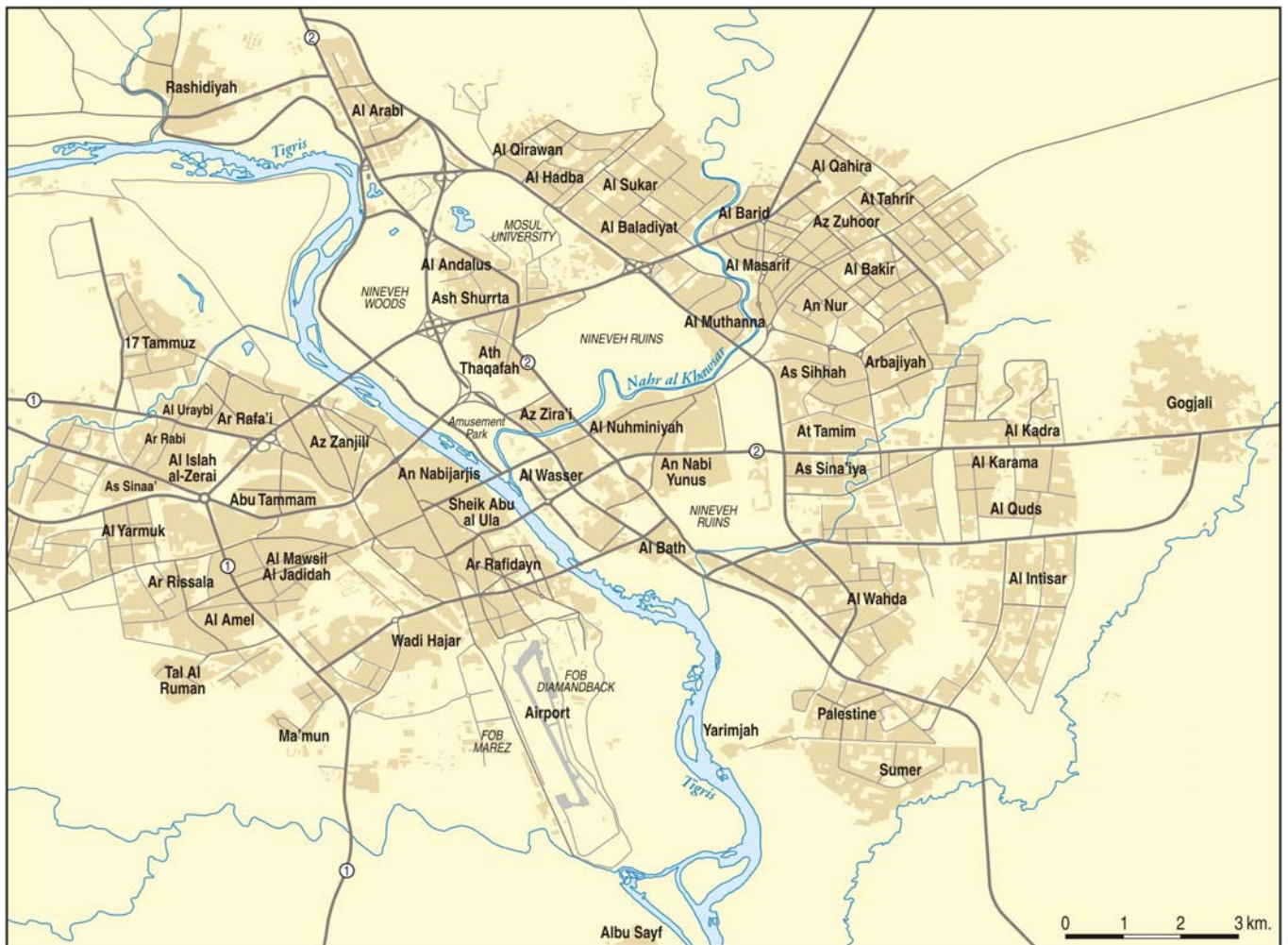
1. INNLEDNING

Mosul er Iraks nest største by med anslagsvis 1,8 millioner innbyggere (Hamilton 2008). Byen har en blandet etnisk og religiøs sammensetning der majoriteten er arabere, mens kurdere utgjør en betydelig minoritetsgruppe. Mosul har vært den byen i Irak med størst andel kristne, men denne har blitt sterkt redusert etter 2003.

Mosul er delt i øst og vest av elven Tigris. Den sentrale bykjernen og den vestlige siden domineres av arabisk bosetting mens kurderne fortrinnsvis er bosatt i den østlige delen av byen (Hamilton 2008). Spredt omkring, både i vest og øst, er det enklaver med arabiske shiamuslimer, turkmenere, yezider og kristne. Nord og øst for byen blir landsbyene i økende grad kurdiske, mens mange av landsbyene nær byen har en blandet befolkning av arabere, kristne og yezider (Hamilton 2008). Områdene sør og vest for byen har en stor overvekt av arabisk befolkning, bortsett fra enkelte omstridte områder som Sinjar og Tal Afar som er dominert av turkmenere.

Den eldste bydelen ligger i Øst-Mosul, mens den vestlige delen er nyere.

Kart over Mosul og byens distrikter

Kilde: Institute for the Study of War (2008)

2. SIKKERHETSSITUASJONEN I BYEN MOSUL

2.1 ANTALL ANGREP

På tross av at sikkerhetssituasjonen i Irak har bedret seg betraktelig de to siste årene sammenlignet med årene 2003-2007, er Mosul fortsatt en by som er preget av væpnede angrep utført av ikke-statlige aktører.

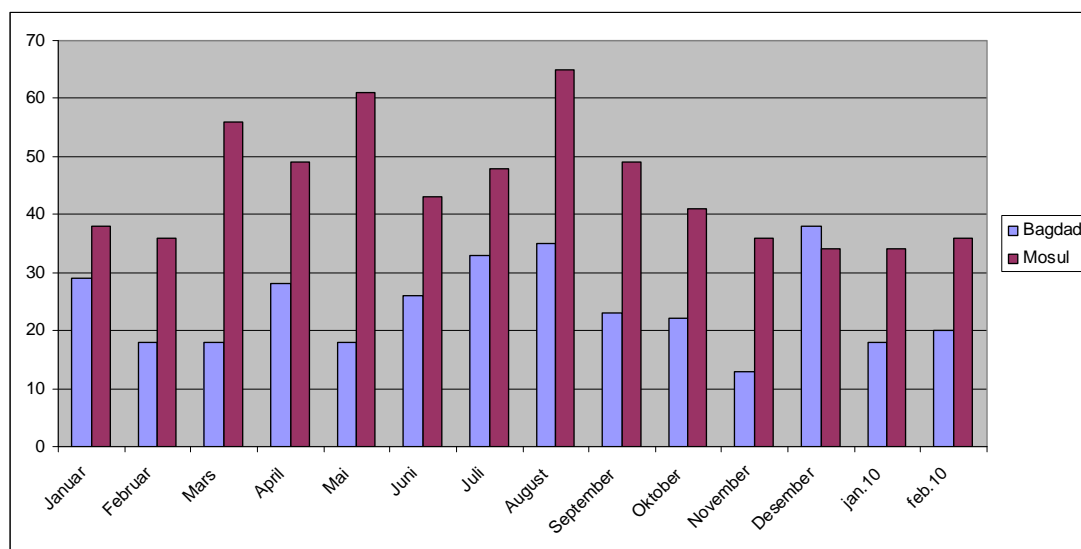
Antall månedlige angrep med dødelig utfall, inkludert ulike former for bombeangrep og skyteepisoder, sank jevnlig i Mosul fra august til desember 2009 (figur 1). Sammenlignet med Bagdad er antall angrep per måned langt høyere i Mosul, med unntak av desember. Samtidig er det likevel slik at langt flere menneskeliv går tapt i Bagdad enn i Mosul. Dette skyldes både at Bagdad er en mye større by og at hovedstaden i langt større grad rammes av omfattende bombeaksjoner der flere titalls

Temanotat **Irak: Sikkerhetssituasjonen i Mosul, 2010**

mennesker mister livet. Så langt i 2010 ser vi imidlertid at reduksjonen i antall angrep har stagnert. Mens januar hadde like mange dødelige angrep som desember (34), ble det i februar registret 36 dødelige angrep i Mosul. Den samme trenden ser vi i Bagdad.

Dersom man imidlertid sammenligner årets to første måneder med tilsvarende periode i fjor, var antall angrep redusert med 64 prosent i henhold til det amerikanske militæret (Reuters Alertnet 2010). I en slik beregning er alle typer angrep inkludert, også de som blir avverget av politi eller hæren og de som gjennomføres men ikke resulterer i drap. I figuren nedenfor er kun registrerte dødelige angrep inkludert.

Figur 1. Antall dødelige angrep i Bagdad og Mosul per måned fra januar 2009 til og med februar 2010

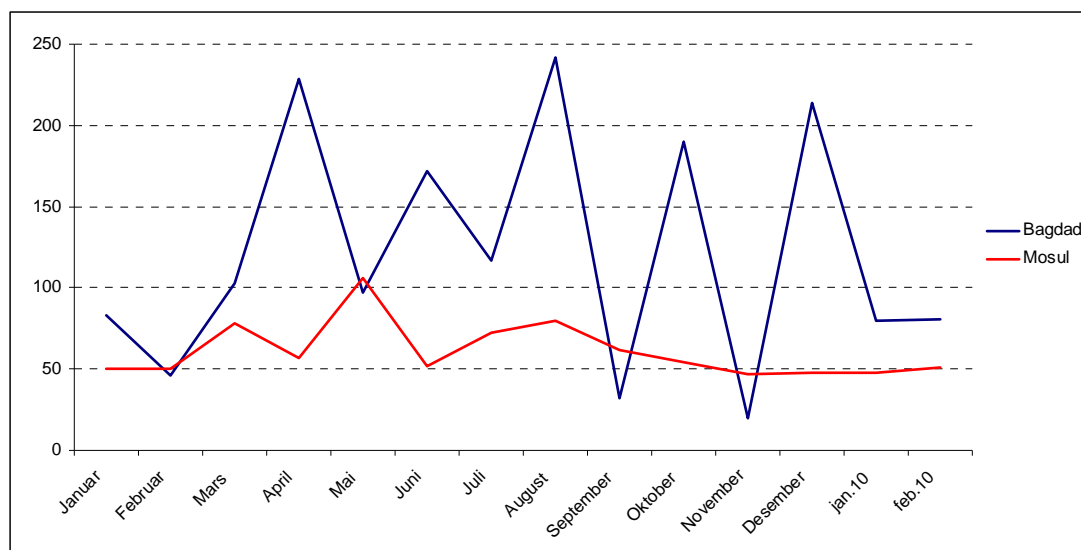
Kilde: Iraq Body Count

2.2 ANTALL DREPTE

Når det gjelder antall *drep* per måned, så ser vi, som i Bagdad, en nedgang også i Mosul fra august til desember i fjor. Mens 80 personer ble registrert drept i august 2009, var tallet 48 i desember. Så langt i 2010 har drapstallene vært relativt stabile. IBC registrerte 48 drepte i Mosul i januar mot 51 i februar.

I januar og februar i år ble et flertall av de drepte offer for skudd (henholdsvis 26 og 37), mens hhv 16 og 10 personer ble drept av bomber (IBC). I tillegg ble henholdsvis seks og fire personer funnet drept, uvisst av hvilken årsak. Der tallene for Bagdad varierer sterkt fra måned til måned grunnet de store utslagene større bombeangrep mot offentlige institusjoner, pilgrimmer og hoteller har hatt, ser vi en forholdsvis stabil utvikling i Mosul i tidsrommet oktober 2009 og til i dag.

Figur 2. Antall drepte i Bagdad og Mosul fra januar 2009 til og med februar 2010

Kilde: Iraq Body Count.

2.3 HVEM RAMMES I MOSUL?

2.3.1 Sivile, offentlige ansatte, religiøse ledere og polititjenestemenn

Angrepene i Mosul synes i større grad å være rettet mot enkeltpersoner eller en utvalgt gruppe enn tilfeldige personer. Målrettede angrep mot sivilpersoner rammer bl.a politikere, offentlige tjenestemenn og religiøse ledere. Mange av angrepene i Mosul er også rettet mot politiet. Senest 18. februar i år ble det utført et bombeangrep mot en politistasjon i den vestre bydelen av Mosul. Minst 23 personer ble skadet hvorav 15 var polititjenestemenn (Aswat al-Iraq 2010c). Ti av de 48 som ble drept i januar var polititjenestemenn, tre var sikkerhetsvakter og en var tidligere militæroffiser (IBC). Minst 17 av de 51 drepte i februar var politimenn (IBC).

Den etniske tilhørigheten til de drepte rapporteres sjelden, med mindre ofrene tilhører en av de mindre minoritetene som kristne, yezider og shabaks.

2.3.2 Kristne

Den seneste tiden har man sett en oppblomstring av angrep rettet mot kristne. Mens tre kristne ble registrert drept i Mosul i januar, ble ytterligere minst åtte kristne drept i løpet av februar (IBC; AFP 2010; Aswat-al-Iraq 2010d).

Disse drapene har ført til at flere hundre kristne familier har flyktet fra Mosul til omkringliggende byer og landsbyer (FN OCHA 2010a; FN OCHA 2010b; FN OCHA 2010c; Aswat al-Iraq 2010g). I henhold til FN-organet OCHA (Office for the Coordination of Humanitarian Affairs) (2010a) flyktet 683 familier fra Mosul mellom 20. og 27. februar i år. De fleste reiste hjemmefra mellom 24. og 27. februar. Tallene OCHA refererer til er innhentet fra lokale kirker og myndigheter (OCHA 2010a).

De fleste av de internt fordrevne reiste i dette tidsrommet til Hamdaniya/Qaraqosh, sørvest for Mosul (OCHA 2010a).

I perioden 27. februar til 1. mars 2010 flyktet ytterligere 37 familier fra Mosul, og det totale antallet internt fordrevne familier fra Mosul var oppe 720 familier (OCHA 2010b).

Fra 1. – 4. mars flyktet ytterligere 146 kristne familier fra Mosul (OCHA 2010c). Det totale antallet kristne internt fordrevne fra Mosul by til områder i distriktene Tel Keif og Hamdaniya, Dohuk og Erbil var 866 familier, tilsvarende 5196 personer. De aller fleste søkte opphold i nabadistriktene i Ninewa provins, mens 116 familier dro til Dohuk og eller Ainkawa i Erbil (OCHA 2010c). Tallene er verifisert av UNHCR (OCHA 2010c).

Det følgende er en oversikt over antall kristne internt fordrevne familier per distrikt per 6. mars (OCHA 2010c):

Tel Keif (fra nord til sør):

- Alqosh: 109 familier
- Tal Lasfaqa/Tal Usquf: 52 familier
- Al-Batnay: 48 familier
- Til Keif: 50 familier

Hamdaniya (fra nord til sør):

- Bashiqqa: 120 familier
- Bartalah: 68 familier
- Kramles: 38 familier
- Qaraqosh/Hamdaniya: 210 familier
- Namrud: 35 familier

Dohuk:

- Dohuk: 44 familier

Erbil:

- Ainkawa: 72 familier

Det er grunn til å anta at den nye bølgen av angrep rettet mot kristne i Mosul var ment å skremme kristne fra å delta i valget 7. mars.

Aswat al-Iraq melder at drøyt 30 familier returnerte til Mosul i løpet av et par dager etter valget (Aswat al-Iraq 2010h).

I henhold til det assyriske internasjonale nyhetsbyrået AINA har de fleste angrepene rettet mot kristne skjedd i den østlige delen av byen som de hevder er kontrollert av kurdiske militærstyrker (peshmerga) (Sami 2010). Formelt er det for øvrig irakisk politi og sikkerhetsstyrker som har ansvar for Mosuls sikkerhet. Landinfo har ikke informasjon om hvorvidt det også er kurdiske peshmerga-soldater i Mosul. Nyhetsmeldingene som har dekket drap på kristne så langt i år viser imidlertid at flere av angrepene har forekommet i Nord- og Vest-Mosul (Aswat al-Iraq 2010a; Aswat al-Iraq 2010b).

Foruten drap på kristne ble to personer tilhørende minoritetsgruppen shabaks også drept 25. februar 2010. Dette skjedde i deres egen forretning i Øst-Mosul (Aswat al-Iraq 2010e).

3. MEST UTSATTE OMRÅDER I MOSUL

En gjennomgang av Iraq Body Counts registrerte hendelser med dødelig utgang i Mosul i 2009 viser at det forekommer hyppige angrep på begge sider av byen. Det kan likevel synes som om det er en viss overvekt av hendelser i den østlige delen (208 mot 176). Det er videre registrert 59 angrep i sentrum, som ligger både vest og øst for elven, 29 angrep i nord og elleve i sør. I tillegg ble det registrert 53 angrep som Landinfo ikke har klart å plassere på bykartet. I tillegg til kartet trykket i denne rapporten, har Landinfo også brukt et kart over Mosul utarbeidet av National Imagery and Mapping Agency (2003). Både grunnet usikkerheten knyttet til de 53 angrepene vi ikke har plassert på kartet, samt det forhold at kun dødelige angrep er registrert, er det ikke mulig å anslå om den ene siden av byen er mer eller mindre utsatt enn den andre. For i tillegg til angrep som har dødelige utfall, skjer det daglig angrep der menneskeliv ikke går tapt. Disse blir ikke i samme grad som dødelige angrep systematisk registrert.

Nedenfor vil vi trekke frem enkelte distrikter i byen der Iraq Body Count har registrert minst seks dødelige angrep i løpet av 2009. Antall rapporterte hendelser står i parentes. Det gjøres oppmerksom på at antall rapporterte hendelser ikke er fullstendige da en må regne med at de angrepene vi ikke har klart å plassere på bykartet har funnet sted i noen av de nevnte bydelene.

De ulike bydelene er beskrevet som enten boligområde, prestisjefylte områder og kommersielle sentra så langt det har vært mulig. Denne informasjonen er hentet fra Pikasso Iraq (u.å) som er et irakisk firma som produserer plakater som henges opp i bydeler i Mosul, Bagdad og Basra.

På grunn av de forholdene som er nevnt over, vil gjennomgangen nedenfor kun gi ett bilde av sikkerhetssituasjonen i de ulike distriktene, mens forhold knyttet til angrep der ingen menneskeliv går tapt faller utenfor statistikken.

3.1 NORD

Totalt 29 angrep registrert i 2009.

- Rashadiyah (11, bl.a et selvmordsangrep som drepte 41 personer 7. august) – området ligger nord for bykjernen og har bl.a en kristen bosetting.

3.2 VEST-MOSUL

Nordvest:

Totalt 18 angrep registrert i 2009.

- Tamouz eller 17. juli-distriktet (8) – et prestisjefylt boligstrøk med blant annet kristen bosetting.
- al Islah al-Zerai (8) – boligområde og kommersielt område.

Vest og sentrale deler:

Totalt 71 angrep.

- Yarmouk (16) – en prestisjefylt bydel
- Al Amel (8) – boligområde
- Al-Shifaa/Zanjili (11) – både et boligområde og et kommersielt område
- Risala/New Mosul/al Mawsil al Jadidah (16) – prestisjefylt boligområde og kommersielt senter. Har også kristen bosetting.
- Al-Tank/ al-Tanak (6)

Sør:

Totalt 10 angrep.

- Wadi Hajar (6) – boligområde og kommersielt område.

3.2.1 Distrikter i vest med færrest registrerte dødelige angrep

For hele den vestlige bydelen er det det sørvestlige området, med distriktene Tal al Ruman (2), Ma'mun (1) og Mansour (1), som fremstår med færrest antall dødelige angrep i 2009. Tal al Ruman har imidlertid vært åsted for minst et par angrep i 2010 (IBC). En må imidlertid ta høyde for at enkelte av angrepene vi ikke har klart å plassere på kartet kan befinne seg i noen av de bydelene som er nevnt over.

3.3 ØST-MOSUL

Nordøst (øst for Mosul universitet):

Totalt 15 angrep.

- Al Sukkar (6) – prestisjefylt boligområde og kommersielt senter.

Området mellom Nineveh-skogen og Mosul universitet

Totalt 16 angrep.

- Ath Taqafah/ al-Majmoua al Thaqafiyya (11) – prestisjefylt boligområde.

Forsteder øst for Ninevehs murer:

Totalt 73 angrep.

- At Tharir/Thareer (13) – boligstrøk og kommersielt område.
- Az Zuhoor (8) – prestisjefylt boligområde og kommersielt senter.
- An Nur (7) – prestisjefylt boligområde.
- Al Karama (19) – boligområde.

Mellom Tigris og Ninevehs murer (sentralt):

Totalt 29 angrep

- Faisaliya (9) – boligområde og kommersielt senter mellom Al Wasser og Al Nuhminiyah.
- An-Nabi Younis/Prophet Younis distrikt (7) – boligområde og kommersielt senter. Har også en kristen bosetting.

Områder i øst som vi ikke kan plassere på kartet:

- Al-Mihtak (6)

3.3.1 Distrikter i øst med færrest registrerte dødelige angrep

I nordøst: al Al Qirawan (0) (har bl.a. kristen bosetting), al Hadba (1), al Baladiyat (3), al Barid (0), al Qahira (2).

Øst for Ninevehs murer: al Bakir (3), al Muthanna (3), al Masarif (2), Adan (2), as Sihhah (1 + 3 kristne drept i sitt hjem i feb 2010), al Arabijiyah (1), at Tamim, as Sina'ija (0).

Det er imidlertid verd å merke seg at flere av de bydelene/distriktene som har færrest angrep befinner seg nært opp mot mer utsatte bydeler. En må også ta høyde for at enkelte av angrepene vi ikke har klart å plassere på kartet kan befinne seg i noen av de bydelene som er nevnt over.

Sørøst: Al Wahda og al Intisar er kurdisk dominerte bydeler med moderat voldsaktivitet med henholdsvis fem og fire hendelser i 2009. I bydelene Palestine og

Sumer, beliggende enda lenger sør, inntraff det henholdsvis fire og to dødelige hendelser i samme tidsrom.

3.4 SENTRUM (PÅ BEGGE SIDER AV ELVEN):

Totalt 60 registrerte angrep.

- Bab al-Toub (10) – 'down-town'
- Al-Dowasa (6)

4. HVEM ER DE AKTIVE MILITANTE GRUPPENE?

4.1 SADDAM-LOJALE

Ba'th-partiet hadde en av sine hovedbaser i Mosul, både før Saddam Hussein kom til makten og etterpå, selv om mange av toppstillingene i partiet etter Husseins maktovertakelse gikk til personer fra hans egen klan i Tikrit (Hamilton 2008). Det har blitt anslått at om lag 300 000 personer fra Mosul med omegn var knyttet til militæret, sikkerhetspolitiet eller etterretningen ved regimeskiftet i 2003. I 2005 skal fortsatt anslagsvis 1100 tidligere høyere offiserer, 200 oberster eller oberstløytnanter og 4000 tidligere lavere grads offiserer pluss 103 000 andre tidligere soldater fortsatt ha vært boende i Ninewa provinsen (Hamilton 2008). Kjernen i de sunnimilitante opprørsgruppene skal ha hatt sitt utspring fra dette miljøet (Hamilton 2008).

4.2 UTENLANDSKE MILITANTE ISLAMISTER I SAMARBEID MED LOKALE

Al-Qaida-Iraq (AQI) har i flere år vært militært aktive i Mosul. Amerikanske militære kilder hevder at selv om Bagdad har vært AQIs operasjonelle senter, så utgjør Mosul nettverkets strategiske tyngdepunkt (Hamilton 2008). Byen er strategisk viktig for AQI i den forstand at byen er et logistisk senter for finansiering av nettverket og kontakt med militante fra land utenfor Irak. I tillegg er Mosul strategisk plassert i forhold til forsyningslinjer mellom Syria og det sentrale Irak. Om AQI mister sitt fotfeste i Mosul, blir det vanskelig for nettverket å opprettholde sin aktivitet i Irak (Hamilton 2008).

4.3 IRAKISKE MILITANTE ISLAMISTER

Islamic State of Iraq (ISI) er også operative i Mosul (Reuters Alertnet 2010). ISI er en stor sammenslutning av diverse mindre sunnimilitante grupper. Gruppens arabiske navn er Dawlat al-'Iraq al-Islamiyya. ISI og AQI har som mål å etablere et kalifat i de sunnidominerte områdene av Irak med Baquba som hovedstad. Det er mye som tyder på at ISIs operasjoner styres fra Diyala. ISI ble etablert i oktober/november 2006 og var en arvtager av sammenslutningen som kalte seg Mujahideen Shura Council of Iraq (MSCI) (Wikipedia a). MSCI ble opprettet av AQI og besto angivelig av følgende grupper: Jaysh al-Taifa al-Mansura, Ansar al-Tawhid, al-Ghuraba, al-Jihad al-Islami, al-Ahwal og Jaish Ahlu al-Sunnah wa al-Jama'ah (Khalil 2006). Det er grunn til å tro at flere av disse gruppene også er med i ISI. Nedleggelsen av MSCI og etableringen av ISI skyldtes at målet med den hellige

krigen hadde endret karakter, fra bekjempelse av okkupasjonsstyrken til opprettelse av et islamsk kalifat (Wikipedia b). Andre grupper som angivelig er med i ISI er Jeish al-Fatiheen og Jund al-Sahaba (Wikipedia b).

ISI står sterkt i Mosul, og gruppen er kjent for å slå hardt ned på grupper som opptrer motstridende med islamske normer og verdier. ISI har kommunisert sitt budskap gjennom løpesedler og truende meldinger over telefon og tekstmeldinger på mobil. ISI har angivelig stått bak en rekke drap på religiøse ledere, både kristne og muslimske. Spesielt har ISI slått ned på muslimske skikker som ikke har vært praktisert i henhold til ISIs strenge islamistiske normer (IWPR 2009).

I henhold til den forhenværende statsministeren i KRG, Barzani, så er flertallet innen ISI arabere, men han legger til at sammenslutningen også inkluderer både kurdiske, turkmenske og kristne militante (KRG 2008). De kristne skal ha vært tidligere Ba'th støttespillere og kaller seg for Motstandsgruppen (the Resistance) (KRG 2008).

ISIs leder, Abu Omar al-Baghdadi, utstedte før parlamentsvalget en erklæring om at hans organisasjon ville angripe stemmelokaler (Al Jazeera 2010).

Enkelte slike angrep ble også utført i Mosul, både på den østlige og vestlige siden av byen (Aswat al-Iraq 2010i; Aswat al-Iraq 2010j).

Det er en utbredt oppfatning at ISI og AQI har koblinger til hverandre. Det kan også være grunn til å tro at tidligere Ba'th-tilhengere samarbeider med begge gruppene.

4.4 ANDRE

Blant de sunnimilitante gruppene finnes de som kalles *wahhabister* og *salafister*. De tilhører ikke noen politisk gruppering, men oppfatter irakiske shiamuslimer og kristne som illojale mot Irak og mener derfor de kan drepes på linje med amerikanske soldater (Cockburn 2005). Slike grupper kan være aktive i Mosul.

Jaish al-Mujahideen (Mujahideen-hæren), en islamistisk militant opposisjonsgruppe, har gjennom en fatwa erklært parlamentsvalget som illegitimt (Al Jazeera 2010). Landinfo har ikke funnet kilder som bekreftet at denne gruppen har operert i Mosul.

Nyhetsmeldinger som dekker angrep i Mosul refererer som oftest kun til gjerningsmenn som militante grupper eller væpnede menn, og det er sjelden noen av de ovenfor nevnte gruppene tar på seg ansvaret. I henhold til Ramzy Mardini (2010), som har studert de militante gruppenes rasjonale i Irak og som skriver for den uavhengige amerikanske Jamestown Foundation, så har disse gruppene utviklet taktikken fra å bedrive en kostbar forsvarskrig med det mål å beholde kontroll over områder der de har stått sterkt til å utføre offensive og asymmetriske terrorhandlinger. Dette ble de tvunget til pga en effektiv militæroffensiv fra irakiske og amerikanske styrker. Dette har ført til, hevder Mardini, at de militante gruppenes strategi i møte med motstandere nå er å skape frykt snarere enn å utøve kontroll over områder.

5. KURDERNES MULIGHET FOR Å TA OPPHOLD I KRG-PROVINSENE

På tross av at alle irakere i henhold til konstitusjonen skal ha rett til å bosette seg hvor de vil i Irak¹ (artikkel 44), har flere provinser iverksatt diverse restriksjoner på bostedsforflytting i kjølvannet av den omfattende internforflyttingen som har skjedd etter 2006. Det gjelder blant andre de tre kurdiske selvstyrte provinsene Dohuk, Erbil og Sulimaniya.

Vi har motstridende informasjon om hvordan reglene praktiseres overfor kurdere fra omstridte områder. Kildenes utsagn varierer mellom at personer herfra underlegges restriksjoner til at de ikke underlegges restriksjoner. Det har ikke lyktes oss så langt å kunne fastslå sikkert hva som i dag er praksis.

Det har blitt antydnet at kurdere fra de omstridte områdene ikke får lov til å kjøpe eiendom i Erbil, men dette er i så fall et brudd med grunnlovens artikkel 23, tredje ledd².

For nærmere redegjørelse for mulighetene for å søke opphold i KRG, vises det til Landinfos notat "Internflukt til KRG-provinsene; den reelle tilgangen" av 15. februar 2010.

---

¹ Artikkel 44 sier i første ledd: Hver iraker har frihet til å flytte, reise og bosette seg innenfor og utenfor Irak. (Each Iraqi has freedom of movement, travel, and residence inside and outside Iraq).

² Art 23 i Iraks konstitusjon:

Tredje ledd: A. Every Iraqi shall have the right to own property anywhere in Iraq. No others may possess immovable assets, except as exempted by law. B. Ownership of property for the purposes of demographic change is prohibited.

REFERANSER

Skriftlige kilder

- Agence France Press (2010, 20. februar). Fifth Christian killed in a week in north Iraq. *AFP*. Tilgjengelig via International News Safety Institute http://www.newssafety.org/index.php?option=com_content&view=article&id=18046:fifth-christian-killed-in-a-week-in-north-iraq&catid=84:iraq-security&Itemid=100378 [lastet ned 24. februar 2010]
- Al Jazeera (2010, 16. februar). 'Iraq could sink into violence'. Al Jazeera. Tilgjengelig fra <http://english.aljazeera.net/focus/2010/02/20102159019764237.html> [lastet ned 25. februar 2010]
- Aswat al Iraq (2010a, 15. februar). Christian gunned down in Mosul. *Aswat al-Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=127078> [lastet ned 25. februar 2010]
- Aswat al Iraq (2010b, 16. februar). Christian gunned down in Mosul shooting. *Aswat al-Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=127093> [lastet ned 25. februar 2010]
- Aswat al Iraq (2010c, 18. februar). 23 wounded in Mosul blast. *Aswat al-Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=127270> [lastet ned 25. februar 2010]
- Aswat al Iraq (2010d, 23. februar). Gunmen kill 3 Christians in Mosul. *Aswat al-Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=127546> [lastet ned 25. februar 2010]
- Aswat al Iraq (2010e, 25. februar). 2 civilians killed inside their store in Mosul. *Aswat al-Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=127658> [lastet ned 26. februar 2010]
- Aswat al Iraq (2010f, 25. februar). Christians flee Mosul because of violence. *Aswat al-Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=127613> [lastet ned 26. februar 2010]
- Aswat al Iraq (2010g, 27. februar). Talkeef mayor says 247 families arrived from Mosul. *Aswat al-Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=127753> [lastet ned 11. mars 2010]
- Aswat al Iraq (2010h, 9. mars). Scores of Christian families return to Mosul. *Aswat al-Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=128301> [lastet ned 11. mars 2010]
- Aswat al Iraq (2010i, 7. mars). IED explodes near polling center, wounds 2 soldiers in Mosul. *Aswat al-Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=128139> [lastet ned 11. mars 2010]

- Aswat al Iraq (2010j, 7. mars). 7 injured in attack on voting center in Mosul. *Aswat al- Iraq*. Tilgjengelig fra <http://en.aswataliraq.info/?p=128149> [lastet ned 11. mars 2010]
- Cockburn, Patrick (2005, 19. mai). *Diary*. London: London Review of Books. Vol 27, No. 10. Tilgjengelig fra <http://www.lrb.co.uk/v27/n10/patrick-cockburn/diary> [lastet ned 26. februar 2010]
- Hamilton, Eric (2008, april). *Backgrounder #31. The Fight for Mosul*. Washington DC: Institute for the Study of War. Tilgjengelig fra <http://www.understandingwar.org/files/reports/The%20Fight%20for%20Mosul.pdf> [lastet ned 12. mars 2010]
- IBC, dvs. Iraq Body Count. *Database. Individuals*. Oxford: IBC. Tilgjengelig fra <http://www.iraqbodycount.org/database/individuals/> [informasjon hentet 22. januar - 12. mars 2010]
- Institute for the Study of War (2008, 12. November). *Map of Mosul*. Washington DC: Institute for the Study of War. Tilgjengelig fra <http://www.understandingwar.org/map/map-mosul> [lastet ned 12. mars 2010]
- Institute for War and Peace Reporting (2009, 10. april). In Mosul, Islamic Fundamentalists Cracking Down on Secular and Religious Celebrations. *IWPR*. Tilgjengelig fra http://www.alternet.org/world/136064/in_mosul_islamic_fundamentalists_cracking_down_on_secular_and_religious_celebrations/ [lastet ned 12. mars 2010]
- Khalil, Lydia (2006, 28. februar). Mujahideen Shura Council in Iraq Expands Ranks, Continues Attacks. *Terrorism Focus*, 3(8). Tilgjengelig fra http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews%5Btt_news%5D=688 [lastet ned 26. februar 2010]
- KRG (2008, 5. november). *KRG.org interview with Prime Minister Barzani on attacks against Iraqi Christian community*. Erbil: KRG.org. Tilgjengelig fra <http://web.krg.org/articles/print.asp?anr=26340&lngnr=12&rnr=223> [lastet ned 26. februar 2010]
- Landinfo (2010, 15. februar). *Internflukt til KRG-provinsene; den reelle tilgangen*. Respons. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/1154/1/1154_1.pdf [lastet ned 15. mars 2010]
- Mardini, Ramzy (2010, 12. februar). The Insurgent rationale in Iraq. *Terrorism Monitor*, 8(6). Tilgjengelig fra http://www.jamestown.org/single/?no_cache=1&tx_ttnews%5Btt_news%5D=36034&tx_ttnews%5BbackPid%5D=13&cHash=e313cb6e79 [lastet ned 12. mars 2010]
- National Imagery and Mapping Agency (2003). Al Mawsil – Mosul. Tilgjengelig via http://www.globalsecurity.org/military/world/iraq/images/nima_mosul.jpg [lastet ned 12. mars 2010]

- Pikasso Iraq (u.å). *Mosul*. Bagdad: Pikasso Iraq. Tilgjengelig fra <http://pikasso.com/Sub-Iraq-English.aspx?ID=126&MID=92&LangID=9> [lastet ned 26. februar 2010]
- Reuters Alertnet (2010, 5. mars). Iraqi vote may bring scant relief to violent Mosul, *Reuters Alertnet*. Tilgjengelig vi Relief Web <http://www.reliefweb.int/rw/rwb.nsf/db900sid/KHII-8394LN?OpenDocument&query=Iraq> [lastet ned 11. mars 2010]
- Sami, Zena (2010, 19. februar). Kurdish Militia Tighten Grip on Non-Kurdish Districts in Iraq's Mosul. *Assyrian International News Agency*. Tilgjengelig fra <http://www.aina.org/news/20100218182848.htm> [lastet ned 4. mars 2010]
- UN OCHA (2010a, 28. februar). *Iraq. Displacement in Mosul. Situation Report No. 1*. Erbil: UN OCHA. Tilgjengelig fra <http://ochaonline.un.org/iraq/SituationReports/tabid/2365/Default.aspx> [lastet ned 12. mars 2010]
- UN OCHA (2010b, 2. mars). *Iraq. Displacement in Mosul. Situation Report No. 2*. Erbil: UN OCHA. Tilgjengelig fra <http://ochaonline.un.org/iraq/SituationReports/tabid/2365/Default.aspx> [lastet ned 12. mars 2010]
- UN OCHA (2010c, 6. mars). *Iraq. Displacement in Mosul. Situation Report No. 3*. Erbil: UN OCHA Tilgjengelig fra <http://ochaonline.un.org/iraq/SituationReports/tabid/2365/Default.aspx> [lastet ned 12. mars 2010]
- Wikipedia (a). *Mujahideen Shura Council (Iraq)*. Tilgjengelig fra [http://en.wikipedia.org/wiki/Mujahideen_Shura_Council_\(Iraq\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Mujahideen_Shura_Council_(Iraq)) [informasjon hentet 9. februar 2010]
- Wikipedia (b). *Islamic State of Iraq*. Tilgjengelig fra http://en.wikipedia.org/wiki/Islamic_State_of_Iraq [informasjon hentet 10. mars 2010]